

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2018. gada 16. oktobrī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Gunārs Kusiņš un Daiga Rezevska,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 145/2018),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Valsts sociālo pabalstu likuma 4. panta pirmo daļu un 20. panta pirmās daļas 2. punktu, ciktāl tas attiecas uz atlīdzību par aizbildņa pienākumu pildīšanu, (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. un 109. pantam.

2. Valsts sociālo pabalstu likuma 4. panta pirmā daļa paredz, ka tiesības uz valsts sociālajiem pabalstiem ir Latvijas pilsoņiem, nepilsoņiem, ārvalstniekiem un bezvalstniekiem, kuriem piešķirts personas kods un kuri pastāvīgi dzīvo Latvijas teritorijā. Savukārt šā likuma 20. panta pirmās daļas 2. punkts noteic, ka regulāri izmaksājamā valsts sociālā pabalsta izmaksu pārtrauc, ja pabalsta saņēmējs vai bērns, par kuru tiek maksāts pabalsts, izbrauc no Latvijas Republikas uz pastāvīgu dzīvi ārvalstī.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā tiesas pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.¹ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 9. punkts noteic, ka tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu ir tiesai, izskatot administratīvo lietu. Saskaņā ar šā likuma 19.¹ panta pirmās daļas 2. punktu pieteikums iesniedzams, ja tiesa, izskatot administratīvo lietu kasācijas kārtībā, uzskata, ka norma, ko ir piemērojusi iestāde vai kas tiesas procesā būtu jāpiemēro šajā lietā, neatbilst Satversmei.

Pieteikuma iesniedzēja izskatīšanā ir administratīvā lieta, kas ierosināta pēc privātpersonas pieteikuma par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras lēmuma atcelšanu. Pamatojoties citstarp arī uz apstrīdētajām normām, aģentūra pārtrauca izmaksāt atlīdzību ārvalstī dzīvojošam aizbildnim par tā pienākumu pildīšanu un pieprasīja atmaksāt pārmaksāto atlīdzību.

Ar 2018. gada 13. septembra lēmumu Pieteikuma iesniedzējs apturēja tiesvedību tā izskatīšanā esošajā administratīvajā lietā un nolēma iesniegt pieteikumu Satversmes tiesai. Pieteikumā norādīts, ka apstrīdētās normas esot neatbilstošas Satversmes 109. pantam, jo likumdevējs, pieņemot šīs normas, neesot pilnībā izpildījis no minētā Satversmes panta izrietošo pozitīvo pienākumu. Tāpat apstrīdētās normas neatbilstot arī Satversmes 91. pantam.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot tam Satversmes tiesas likuma 18. un 19.¹ pantā noteiktās prasības.

6. Tiesas pieteikums formulēts motivēta lēmuma veidā. Tajā sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts, kā arī juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību

Satversmes 91. un 109. pantam. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.¹ panta prasībām.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu “Par Valsts sociālo pabalstu likuma 4. panta pirmās daļas un 20. panta pirmās daļas 2. punkta, ciktāl tas attiecas uz atlīdzību par aizbildņa pienākumu pildīšanu, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. un 109. pantam” pēc Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta pieteikuma (pieteikums Nr. 145/2018).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – **līdz 2018. gada 17. decembrim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

S. Osipova